Timișoara, 1895. Anul II. Nr. 206. Luni în 18 (30) Septembre.

DREPTATEA

Apare în fie-care di de lucru la amiadi.

Prețul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci.) — **Numeri singuratici 5 cr.** — **Tacsa de inserțiuni**: 1 cm.□ 1 cr., plus 30 cr. timbru. Toate abonamentele și tacsele se plătesc în Timișoara.

Redactor responsabil: **Adrian P. Deseanu.**

Redacțiunea și Administrațiunea: Timișoara, cetate trada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse,) Nr. 41 **Telefon** (linia de stat Viena, Budapesta, Arad) Nr. 4.

Vocea bisericei.

Timișoara, 30 Septembre n.

Diua de mâne este un dat fatal pentru aceasta țeară, pre cum și pentru toate bisericile creștine din ea.

Cu diua de mâne legile poreclite »bisericești« întră în valoare de lege.

Aceste legi — am spus'o de nenumĕrate-ori — nu vor avè urmări bune nici pentru stat, nici pentru biserică, nici pentru cetățeni. Ele vor formá object de continuă ceartă.

Am spus'o destule-ori. Au spus'o mulți, au spus'o toate bisericile, dar' în van. Curentul greu al puterei de stat a înaintat ca un colos rostogolind tot ce i-a stat în cale. Dar' chiar trântiți, vom strigá necontenit.

Eată acum vocea bisericei. Este glasul ei de mamă, care în ultimul moment se adresează — nu către contrarii sĕi politici, cu cari s'a luptat în deșert până acum, ci către fiii sĕi credincioși, la cari contează.

Acest glas resună din epistolile pastorale episcopești cu a căror publicare, din causa marei îngrămădiri de material urgent, începem acum. Le publicăm și noi în ordinea, în care le-am primit.

Epistola pastorală

a P. S. episcopului de Arad.

Ioan,

din îndurarea lui Dumnedeu episcop diecesan al Aradului, Orădii-mari, Ienopolei și al Halmagiului, precum și al părților adnecsate din Banatul-Timișian.

Iubitului cler și popor eparchial: dar și milă de la Dumnedĕu Tatăl și Domnul nostru Isus Christos!

Un eveniment mare și îngrijitoriu, ce atinge în mod simțitoriu și unele aședĕminte ale bisericei noastre străbune, ne îndeamnă a ne ridicá glasul nostru și către voi iubit cler și popor, pre cum l'am ridicat și la locurile mai înalte; ear' acel eveniment este: introducerea căsătoriei civile și a matriculelor de stat, apoi regularea creșterei pruncilor din căsătoriile micste, decretate prin articolii de lege XXXI, XXXII și XXXIII din anul 1894, cari toate au a întrá în vieață la 19 Septembre 1895, după calendariul nostru, sau la 1 Octombre 1895 calendariul nou.

Este pentru noi îngrijitoriu acest eveniment, nu numai pentru-că prin asemenea legi se atribue căsătoriei caracter civil, ce-și primește valoarea de la legile civile obligătoare, pre când ea după firea ei este o instituțiune dumnedeească indicată oamenilor de Dumnedĕu încă la începutul lumii, apoi prin unul născut Fiiul sĕu Domnul nostru Isus Christos, ridicată la una din cele șepte taine ale legii cei noue, dar' și pentru că prin aceleași legi se atinge în mod foarte simțitoriu taina căsătoriei și prin aceasta și simțul religios al nostru al tuturor.

Din asemenea motive și îngrijiri purcedĕnd, am luptat noi ierarchii bisericei, apoi consistoarele și sinoadele noastre eparchiale la locurile competente contra introducerii căsătoriei și a matriculelor civile, dar', durere, fără resultatul dorit, căci acelea au devenit legi, și ca atărora trebue sĕ ne supunem.

Tot din asemenea motive a aflat de lipsă și congresul nostru național-bisericesc din Maiu a enunciá: „că biserica noastră ca atare numai acea căsătorie o va considerá de validă, care se va încheiá după prescrisele bisericei; de aceea toți credincioșii bisericei noastre vor avè și după introducerea căsătoriei civile — după încheierea actului civil — a primí și taina căsătoriei bisericești, amĕsurat prescriselor canonice ale bisericei.“

„Toate acele căsătorii încheiate de credincioșii bisericei noastre, cari pre lângă actul civil nu vor fi încheiate și după prescrisele bisericești, în sensul canoanelor vor fi considerate de nevalide.

Ca creștini adevĕrați pătrunși de învĕțăturile sântei maicei noastre biserici, vom țînè din tot sufletul la aceste concluse congresuale; și pe lângă observarea legilor civile vom țînè sus și tare căsătoria bisericească de ceea ce este, adecă: una din cele șepte taine ale sântei noastre religiuni, de adevĕrata căsătorie religioasă.

Este deci cea mai mare datorință a noastră a tuturor, dar' și cel mai mare interes al bisericei noastre străbune, a stărui din toate puterile, ca aceste enunciate sĕ se esecute cu toată conștiențiositatea, și adecă: toți nupturienții de religiunea noastră, după încheierea actului civil sĕ primiască și sânta taină a cununiei.

Stăruințele noastre însĕ numai așa vor avè resultatul dorit, dacă clerul și poporul nostru va avè pururea în vedere, că biserica străbună a fost, esto și va fi basa esistinții și desvoltării noastre, cum și că basa bisericii străbune sunt cele trei mari virtuți teologice: credința, dragostea și speranța dimpreună cu cele șepte taine ale legii cei noue.

Este dar' cea mai imperioasă datorință a noastră, și mai ales a iubitei noastre preoțimi, a întări tot mai mult poporul în cele trei mari virtuți și în credința în cele șepte taine ale legei cei noue, făcĕndu'l a țînè sus și tare la sânțenia lor și arĕtându-i, că cine ar desconsiderá una din acestea, ar stricá biserica străbună, basa esistinței și desvoltărei noastre, convingĕnd pre toți ai nostri, că numai făcĕnd așa va putè biserica noastră suportá fără urmări grele și aceasta, ca și alte asemenea cercări grele.

Și noi tare credem, că atât poporul și cu atât mai vêrtos preoțimea și inteligența noastră, vor fi și astădată ca totdeauna la înălțimea chiămărei și întru împlinirea acestei mari datorințe. Noi tare credem, că fie-care membru al bisericei noastre va înțelege, că a sosit timpul când trebue sĕ ne punem toți serios la lucru, preot și învĕțătoriu, inteligent și popor; a sosit timpul sĕ dispară dintrĕ noi ori-ce divergințe, și sĕ îngrijim cu toții de susținerea religiosității și de alipirea tot mai călduroasă la biserica străbună, făcĕnd, ca învĕțăturile noastre sĕ străbată la inima tuturor alor nostri, ear' faptele noastre bune sĕ le fie de model; a sosit timpul, sĕ ne interesăm cu toții ca nici când altadată de biserica străbună, căci de n'am face aceasta, ne-am desorganisá și ar slăbí dintrĕ noi acea puternică legătură a credinței, care în timpuri bune și rele ne-a întrunit într'o familiă mare, din care toți facem parte, și așa am pĕcătui greu înaintea lui Dumnedeu și a posterității.

Aceasta mare și frumoasă lucrare este mai mult a preoțimei noastre, care și după chiămare fiind angagiată la aceea, numai așa se face deamnă de acea frumoasă chiămare, ca și de frumosul nume de „părinte“ al poporului, și numai așa va putè trece biserica și preste aceasta grea cercare.

În grava situațiune și întrĕ grelele împregiurări în cari ne aflăm, nici nu credem

Foișoara „Dreptății“

O comediă în Palais-Royal.

Schiță de

Felix Lilla.

(Continuare.)

Pre când Preville își schimbá talarul cu vestminte de casă, cavalerul lamentá neîncetat despre planul lor zădărnicit. Își frecá fruntea, că sĕ născociască o nouă combinațiă, ca sĕ se poată scoate cu onoare din aceasta afacere. Dar' în zădar își sdrobiá capul. Nici Preville nu putù aflá ceva. Nu le veniá nici o ideiă, și ei, cari voisere sĕ păcălească pe alții, erau cei păcăliți.

Într'aceea în Palais-Royal începù serata. De câte-ori se deschideá vre-o ușă — societatea întreagă începeá a șoptí. Objectul tuturor șoptirilor erá sĕrmanul cavaler și fictivul Roussean.

Și frumoasa contesă priveá cu nerăbdare la ușă. Ducele de Orleans însĕ erá vesel și se plimbá de la un cunoscut până la celalalt povestindu-le, că ar fi câștigat prinsoarea și că cavalerul numai de rușine nu ar fi venit.

Păreá a avè drept Toți așteptau cu nerăbdare, dar' cavalerul nu mai sosiá.

De-o-dată fù deschisă ușa de-alargul și Hüssierul anunțá tare:

„Domnul Rousseau!“

Un ah! general sburá de pe buzele celor de față.

Și prin ușă întrá un bărbat în talar lung de coloare suriă, cum numai o singură persoană purtá în Paris. Nou sositul făcù numai câțiva pași și apoi se oprì privind societatea cu priviri liniștite.

Contesa de Geulis, carea făceá onorurile, pășí cu un suris grațios spre dînsul.

— Dl Preville, dacă nu mĕ înșel? — îi dise cu o ironiă fină.

— Nu, madame, — rĕspunsă acesta serios, — numele meu e Jean Jaques Rousseau. M'ai invitat de câteva-ori și acuma fac us de aceasta invitare.

— În adevĕr?

— Pre cum vedi!

— Și serios pretindi a fi autorul lui, Emil?

— Da!

— Bravo, domnule Preville! . . . Ah, domnule, în adevĕr ești un artist mare, dar' autorul lui ‚Emil‘ totuși nu ești DTa. Pentru a scrie o astfeliu de carte se recere un spirit cu mult ager, de cât acela, de care te-ai folosit la metamorfosarea DTale!

— Eu nu sunt Preville, madame!

— Știm bine, cine și ce ești!

Bărbatul în talarul sur își încrețì fruntea și aruncá priviri mânioase asupra celor presenți cari deodată erupseră în aplause.

— Bravo! Bravo! Preville!

— Am ascultat sotisele Dtale, madame — dise apoi furios — și numai de una îmi pare rĕu, și anume, că am primit invitarea Dtale. Am sperat, că voiu putè demascá aci niște nemernici și vĕd acuma, că sunt tras pe sfoară! Ironiă pentru ironiă! Primește doamnă contesă asigurările dispretului meu! Adio!

Se întoarse și cu capul ridicat eșì, urmărit de aplause frenetice.

— Bravo, Preville! Bravo, Bravossimo! strigă întreaga societate după dînsul. Adio Preville, adio Rousseau fals!

Asupra contesei de Geulis însĕ cuvintele din urmă făcuseră o impresiune adâncă. I-se păreau totuși prea sincere.

— Dumnedeule dacă ar fi posibil, murmurá încet. Dacă totuși ar fi fost dînsul . . . a avut drept sĕ fie revoltat pentru o astfeliu de tractare . . .

— Domnul Jussieu! anunțá în acest moment huissierul.

Renumitul botanic și director al grădinei botanice întrá și se adresá numai de cât contesei:

— Pe trepte m'am întâlnit cu domnul Rousseau, îi dise după schimbarea obicinuitului salut. Erá foarte iritat și furios cu deosebire asupra Dtale, doamnă contesă!

— În adevĕr a fost Jean Jaques Rousseau, domnule Jussieu?

— De sigur! Eu sunt unul dintrĕ amicii lui cei mai intimi. Am făcut împreună foarte multe escursiuni botanice!

— O Dumnedeule! strigá contesa consternată. Sĕ'l rechieme numai de cât!

Servitorii numai de cât alergară, strigând mereu: Dle Rousseau, dle Rousseau!

sĕ esiste suflet de om între noi şi cu atât mai puţin vre-un preot, care sĕ nu voiească a conlucrá din toate puterile, la delăturarea relelor ce ne amenință, ear' întrebarea poate fi numai: cum sĕ procedem la realisarea salutarelor noastre intenţiuni? şi ce ţinută sĕ luăm faţă de reformele cele noue politice bisericeşti? pentru-ca sĕ putem lucrá fără împedecare la înaintarea noastră în cultura morală religioasă şi prin aceasta la scopul suprem al vieţei.

Noi ţinem, că pre cum atunci, când un bun părinte observă cercări grele în familia sa, învaţă şi luminează pre toţi membrii familiei, cum sĕ treacă fără pericol preste acele cercări; tot asemenea şi când un preot, un părinte sufletesc observă cercări grele în poporul sĕu, familia sa cea mare, învaţă şi luminează pre toţi poporenii sĕi, cum sĕ treacă şi ei preste asemenea cercări fără împedecare.

Astfeliu dar' sĕ învĕţăm şi sĕ luminăm şi noi poporul nostru, arĕtându-i prin cuvêntări în biserică şi prin învĕţături şi afară de biserică, la toată ocasiunea că actul civil, ce are a sĕ încheiá la funcţionarul concredut cu aceasta sub numirea de căsătorie civilă, este un act ce regulează referinţele civile ale căsătoriei din punctul de vedere al legilor statului; pre când căsătoria bisericească este una dintrĕ cele şepte taine ale legii cei noue, ce se îndeplineşte prin preot în sânta biserică strămoşească, înaintea lui Dumnedeu şi a oamenilor, după orênduiala sântelor canoane bisericeşti, invocându-se darul şi binecuvêntarea lui Dumnedeu asupra căsătorindilor.

Sĕ se spună poporului, că căsătoria civilă nu numai nu împedecă pe cea bisericească, ci din contră chiar şi funcţionariul, care a încheiat contractul civil, este îndatorat a spune părţilor, că prin actul sau căsătoria civilă ele n'au satisfăcut şi datorinţei religioase, adecă de a primí şi căsătoria bisericească şi prin aceasta şi binecuvêntarea lui Dumnedeu.

Sĕ se sfătuiească cei căsătorindi şi părinţii lor, ca ei intenţiunea lor de căsătorie sĕ o arate mai întâiu preotului ca şi până acuma, pentru ca preotul sĕ aibă ocasiune a le dá îndrumările şi eventual şi sprijinul necesariu.

La acea ocasiune preotul le va spune, cum au a procede la insinuarea intenţiunei lor şi la funcţionariul civil, observându-le, că acea insinuare se poate face ori prin părinţi, ori prin plenipotenţi, şi că numai la încheierea actului civil au a se presentá căsătorindii în persoană, în presenţa alor doi martori, cari pot fi bărbaţi ori femei şi aşa şi preotul.

În fine sĕ spună celor căsătorindi şi părinţilor lor, că numai după încheierea actului civil vor putĕ primí şi căsătoria bisericească, când vor merge la s. biserică cu solemnitatea îndatinată din moşi şi strămoşi la asemenea ocasiuni.

Învĕţând preoţii aşa, îşi vor împliní o mare datorinţă către Dumnedeu, către biserica străbună şi popor, ear' pentru-ca învĕţăturile lor sĕ fie bine primite, vor avĕ a convinge pre oameni la toată ocasiunea, că fiind biserica străbună cel mai preţios tesaur, scutul şi adăpostul nostru în toate timpurile grele şi de cercare, cel ce ar desconsiderá acel tesaur preţios, acela ar strică biserica străbună, ar strică temelia esistinţii şi a viitorului neamului nostru, şi ar fi osândit de Dumnedĕu şi de posteritate, căci scris este: „Cine va strică biserica lui Dumnedĕu, strică-l va şi Dumnedĕu pre acela.“

Din contră cel ce va învĕţá şi luminá şi va lucrá la întărirea bisericei, va fi binecuvêntat de Dumnedĕu şi de oameni, căci scris este: „cela ce va face şi va învăţá, acela mare se va chiămá întru împĕrăţia lui Dumnedĕu.“

În vederea acestora, în conţelegere cu Prea Sânţitul nostru Sinod episcopesc în numele lui Dumnedĕu şi al bisericei, şi în numele fericiţilor noştri strămoşi, cari ni-au lăsat biserica de cea mai scumpă moştenire, pentru-ca şi noi sĕ o lăsăm urmaşilor noştri din neam în neam de atare scumpă moştenire, cerem şi pretindem de la preoţii şi toţi inteligenţii noştri sĕ lucre cu toţii la întărirea simţului religios arĕtând poporului la toată ocasiunea, că fiind căsătoria una dintrĕ cele şepte taine ale legii Domnului, cei căsătorindi numai aşa vor avĕ binecuvêntarea lui Dumnedĕu, dacă vor ţinĕ sus şi tare la sânţenia tainei şi dacă după încheierea actului civil vor primí şi sânta taină a cununiei.

Dacă s'a cerut cândva, ca preoţii sĕ fie la înălţimea chiămărei lor şi sĕ-şi împlinească acea chiămare cu toată conştienţiositatea, dacă s'a cerut cândva, ca şi inteligenţii noştri sĕ se facă apostoli luminători ai poporului prin cuvinte şi prin fapte, apoi aceasta se cere mai mult acum în faţa reformelor de cari vorbim, şi în împregiurările grele în cari ne aflăm.

Dar' pentru ca învĕţăturile şi sfaturile preoţilor şi ale fruntaşilor noştri sĕ fie bine primite de toţi ai noştri, este neapĕrat de lipsă, ca cele vorbite şi sfătuite sĕ fie întărite şi prin faptele celor ce le vorbesc. Şi anume, când preoţii şi fruntaşii noştri vor sfătuí şi îndemná poporul la evlavie şi religiositate, atunci mai întâiu dînşii şi familiile lor sĕ se arate evlavioşi şi religioşi; când preoţii şi fruntaşii sfătuiesc pre oameni a ţinĕ sus şi tare la religiunea străbună, la obiceiurile şi datinile religioase, la cercetarea regulată a bisericei şi alte asemenea, atunci mai întâiu dînşii sĕ dovedească strînsa lor alipire de acestea, şi adecă preoţii îndeplinind regulat la timp potrivit şi cu toată pietatea serviciile divine şi alte funcţiuni religioase, ear' la căsătoriile obveninde în familiile lor, ori ale rudeniilor şi amicilor lor, preoţii, rudeniile şi amicii lor sĕ fie cei dintâiu, cari sĕ arate alipirea lor de biserică şi ţinerea mai pre sus de toate la sânţenia tainei cununiei.

Sĕ nu perdem din vedere iubiţilor, că prevĕdĕnd fericiţii noştri străbuni, că întrĕ grelele noastre împregiurări numai prin biserică ne putem desvoltá în direcţiune religioasă morală şi putem înaintá tot mai mult spre scopul ce urmărim, secoli întregi au luptat în grele suferinţe pentru susţinerea aşedămintelor bisericeşti, în curăţenia şi sânţenia lor, ca sĕ ni-le lase şi nouă de îndreptare în cărările cele spinoase ale vieţei; sĕ nu perdem din vedere, că pre cum voi ţinĕ noi, clerul şi poporul, la sânţenia acelora, de acuma la începutul întroducerei reformelor politice-bisericeşti, aşa se va urmá şi în viitoriu, deci dar' acum la început avem mai mult a ne îndoí silinţele noastre.

De şi în instrucţiunea emanată din partea Veneratului nostru Consistoriu metropolitan, ca organ suprem administrativ, către toţi preoţii din metropolia noastră, se indică mai special procederea iubitei noastre preoţimi şi ţinuta iubitului nostru popor faţă de amintitele reforme, şi anume faţă de căsătoria şi matriculele civile, şi de creşterea pruncilor din căsătoriile mixte, totuşi pentru şi mai bună orientare şi pentru luminarea poporului în casuri de lipsă, venim a mai recomandá iubitei noastre preoţimi sĕ studieze şi dînsa disposiţiunile legilor amintite şi instrucţiunile ministeriale referitoare la acelea.

Comunicând acestea iubitului nostru cler şi popor spre ştire, orientare şi acomodare, cerem şi aşteptăm, ca mai ales iubita noastră preoţime sĕ înţeleagă, că întroducerea atinselor reforme ar putĕ avĕ urmări grave şi dureroase pentru biserica noastră dacă preoţimea nu va fi la înălţimea chiămării sale, şi anume, dacă nu va desvoltá pre lângă receruta înţelepciune şi un zel deosebit, un tact corespundĕtoriu şi o tractare şi purtare părintească cu poporul, pentru a'l atrage şi a'l alipí tot mai tare de biserica străbună.

Dacă preoţii noştri cei bĕtrâni cu mai puţină învĕţătură, în asemenea împregiurări grele au ştiut desvoltá asemenea zel, purtare, tact şi înţelepciune, şi aşa ni-au conservat ceea-ce avem mai scump, poporul şi religiunea străbună, aşteptăm şi sperăm, că şi preoţii noştri de acuma cu mai multă învĕţătură, vor păzí cu sfinţenie acea scumpă moştenire părintească şi o vor cultivá şi conservá şi pentru urmaşii noştri din neam în neam.

Rugând pe Dumnedĕul părinţilor noştri, sĕ ne trimită la toate acestea şi ajutoriul sĕu cel puternic, şi împărtăşindu-vĕ binecuvêntarea noastră archierească, am rĕmas

Arad, în 29 August 1895.

Al vostru tuturor de bine voitoriu archiereu:

Ioan Meţianu, episcopul Aradului.

Austro-Ungaria.

Alegerile comunale din Viena. Cu diua de Vineri s'au terminat şi alegerile de deputat pentru consiliul comunal din Viena. Liberalii sunt bătuţi amar. În colegiul I. antisemiţii au câştigat 13 mandate, va sĕ dică mai multe cu 7 de cât în anii trecuţi. În *Neubau* e balotagiu. Prin aceasta antisemiţii, fără un mandat, dispun de o majoritate de două terţialităţi, ear' când alegerea supletorie de la *Neubau* s'ar sfîrşí cu învingerea antisemiţilor, atunci majoritatea respectivă le va fi garantată prin cele 92 mandate. Eată cum stau antisemiţii prin colegii: în colegiul I. dispun de 13, în colegiul al II-lea 32, în colegiul al III-lea 46 mandate, cu totul aşadară 91 mandate.

Mulţămita eliberaţilor.

Adresa de mulţămire, pre care eliberaţii au trimis'o M. Sale, e de următoriul cuprins:

Majestatea Voastră Ces. Reg. Apastolică! Prea înalte stăpâne!

Prin actul preaînalt de graţie M. V. C. R. A. V'aţi îndurat preagraţios a ne redá libertatea.

Ajungênd în posesiunea acestui tesaur scump al vieţii, primul nostru cuget, cel dintâiu simţĕmênt a fost şi este espresiunea omagială a recunoştinţei şi mulţumitei noastre adânce.

Ca fii ai poporului român, cari din tradiţiunile preţioase ale părinţilor şi străbunilor noştri ţinem cu neînfrântă credinţă la virtuţile nealterate da alipire, fidelitate şi iubire către înaltul Tron şi glorioasa casă domnitoare, venim cu cea mai adâncă umilinţă la treptele înaltului Tron Al M. V. C. şi R. A., ca împreună cu simţĕmintele aceste vii şi sincere de lealitate sĕ dăm espresiune omagială adânc simţitei noastre recunoştinţe şi mulţumite pentru preaînalta graţie dobândită.

Rugăm cu umilinţă pe M. V. sĕ binevoiţi a primí preagraţios această espresiune omagială a mulţumitei noastre.

Ai M. V. C. R. A. cei mai umiliţi supuşi:

Budapesta, 20 Septembre 1895.

Dr. Ioan Raţiu. **Dr. V. Lucaciu.**
Iuliu Coroianu. **Dr. T. Mihali.**
Gh. Domide. **Dr. Aurel Suciu.**
Rubin Patiţa. **Dr. Barcianu.**
D. Comşa.

*

Dar' erá prea târdiu.

Filosoful nu se mai aflá în Palais Royal. În salon domniá confusiunea cea mai mare. Toţi rideau acuma pe spesele contesei, care erá necăjită asupra cavalerului, care spre nenorocirea sa chiar întrá.

— Chevalier de Liriac! îi strigă contesa numai de cât. Dta eşti la toate de vină!

— Eu? Cum aşa? — întrebă nobilul perplex, dându-şi un aer de nevinovăţiă.

— DTa eşti de vină, că pe adevĕratul Rousseau l'am ţinut de cel fals şi l'am tractat ca pe un atare.

— Nu pricep . . .

— Dl Rousseau, adevĕratul Rousseau a fost mai 'nainte aci . . .

Nobilul de Liriac respiră mai uşor.

— Ah! — dise apoi ridĕnd — ce mai vrei, frumoasă contesă. Ţi-am fost promis sĕ-ţi aduc aci pe încăpăţinatul filosof — şi l'am adus. Dar' după cuvintele DTale trebue sĕ cred, că l'ai alungat. Aceasta nu e vina mea!

— Am credut, că e Preville şi nu Rousseau, — borborosi contesa confusă.

— Oh, cum ai putut crede aşa ceva! — dise cavalerul cu indignare făţărită. Cum aşi fi cutezat sĕ-mi bat joc în adevĕr de numele unui bărbat genial, ca Rousseau? Oh, nu, nu!

— Dar' lumea întreagă vorbiá . . .

— Totul a fost numai viclenia. Eu le-am compus aşa. Credi doară, că cineva l'ar putĕ îndemná pe cale convenţională pe filosoful de Geneva, sĕ cerceteze acest palat? — Însaşi te-ai convins, că aşa-ceva e imposibil! Nu, numai talentului meu diplomatic i-a fost posibil sĕ facă aşa-ceva! — În viitoriu sĕ nu te mai încredi celor ce bârfesc! Dar' încrede-te totdeauna în un cavaler de Liriac!

Cavalerul erá în culmea situaţiei şi contesa simţiá — că a perdut lupta. Ce-i drept, un instinct îi spuneá, că faţă de Liriac totuşi aveá drept, şi că numai aceasta ar fi causa întregei confusiuni, dar' nu puteá aflá firul intrigei — ear' pentru Liriac vorbiá presenţa lui Rousseau, care în adevĕr se presentase.

Dl de Liriac câştigă şi prinsoarea. Cu un suris nu prea graţios îi întinsă ducele de Orleans suma perdută.

Contesei de Geulis îi păreá nespus de rĕu, că autorul lui Emil a fost tractat în aşa mod şi încă în — saloanele ei. Îi scrise o epistolă, în care îşi cerù scusele - dar' epistola o primí earăşi nedeschisă.

Din aceeaşi seară nu s'au mai vĕdut. Rousseau murì la 1778, cu mult înainte de erumperea revoluţiunei francese, contesa însĕ trăì încă şi după ea câţiva ani. Frântă de durere şi sărăcită de tot se ocupă în dilele bătrâneţei cu scrierea de istorioare scurte, în cari atacă cu vehemenţă amintirea sufletelor nobile ca Montesqieu, Voltaire, Rousseau şi Diderot, atribuind — şi nu pe nedrept — operilor acestor eroi accelerarea erumperei revoluţiunei şi nimicirea lucrurilor esistente.

Byr.

Gáll József despre graţiare. În unul din numerii lui „P. L.“ domnul Gáll József face istoricul agraţierei întemniţaţilor pentru „Memorand“. În acest istoric dnul Gáll află de lipsă a dá publicităţii cele premerse, ca tot insul sĕ se *„convingă“*, că asupra agraţierei s'a tractat cu mult mai nainte de cât a fost vorbă de visita Regelui Carol la Ischl. Domnul Gáll scrie, că dînsul încă în anul trecut a vorbit cu Szilágyi D. şi a accentuat înaintea acestuia folosul practic al acestei dispoziţiuni. Szilágyi, ḑice dnul Gáll, nu erá străin de ideia aceasta, dar' a ḑis că nu află încă de sosit timpul. Când cu desbaterea în casa magnaţilor a proiectelor politice-bisericeşti,episcopii gr. or. şi gr. cat. au statorit proiectul unei petiţiuni de agraţiare către Monarchul. După ce au subscris petiţiunea, a fost încredinţat metrop. Mihali ca sĕ o suştearnă. Mihali a vorbit cu Bánffy în privinţa aceasta, acesta însĕ încă a declarat că n'a sosit încă timpul. Peste câteva sĕptĕmâni când metropolitul Mihali voise în adevĕr sĕ subştearnă petiţiunea numită, Bánffy a declarat că nu va sprijiní nici când o astfeliu de petiţiune înaintată din partea altora, şi că guvernul nu va face pas în interesul agraţiărei, ci că guvernul va luá singur iniţiativa dacă va aflá timpul de acomodat.

Bine, bine, domnule Gáll, dar' tot e curios cum *timpul* acel dărănat atât timp neacomodat şi în atâtea rênduri declarat de nesosit, a sosit cam deodată cu Majestatea Sa regele Romăniei ?

România.

Inaugurarea podului „Regele Carol I.“

Cernavoda, 27 Septembre n.

Inaugurarea podului peste Dunăre „Regele Carol I“ s'a făcut eri cu o mare solemnitate.

Sĕrbătoarea a fost favorisată de un timp superb; peste 30,000 de oameni se aflau pe malul stâng al Dunărei şi au salutat cu urale entusiaste sosirea Suveranilor şi a principilor Moştenitori pe ţĕrmul Romăniei transdanubiane.

Eată amĕnunte asupra acestei solemnităţi.

(Trenurile de plăcere.) Trei trenuri de plăcere au plecat din Bucureşti pentru Feteşti-Cernavoda cu transbordare.

S'au eliberat peste 20,000 de bilete şi cu toate acestea, eri dimineaţă îmbulzeala erá încă atât de mare, în cât casierii au fost nevoiţi sĕ refuse bilete.

De la Dunăre la Cernavoda transbordarea s'a făcut neîntrerupt până la amiaḑi. Valuri de călĕtori se revĕrsau pe ţĕrmul Dobrogei de la 8 dimineaţa şi până la oara 1 p. m.

(Trenul invitaţilor.) La oarele 9 şi 5 m. a părăsit gara de Nord trenul invitaţilor. El aveá 27 vagoane şi două locomotive.

Într'însul au luat loc membrii corpului diplomatic, clerul, înalţii funcţionari ai Statului, presa, şi corpul inginerilor care făceá onorurile invitaţilor.

Pe drum s'a servit invitaţilor o mică gustare în tren, ca sĕ nu fie nevoiţi a aşteptá prea mult până la oara banchetului.

Dealungul parcursului gările erau frumos împodobite cu flori, verdeaţă şi covoare naţionale, şi un însemnat numĕr de ţĕrani veniseră de prin comunele învecinate sĕ salute pe Suverani, pe principii Moştenitori şi pe înalţii lor oaspeţi la trecerea lor la Dunăre.

La oare 12 şi 30 trenul învitaţilor a sosit la Feteşti; ei a descins ací şi a înaintat pe pod la ultima lui culeă din spre ţermul stâng unde au aşteptat pe MM. LL. Regele şi Regina, pe AA. LL. RR. Principii Moştenitori şi pe Auguştii Lor oaspeţi.

(Trenul Regal.) Trenul regal a plecat din Sinaia la oarele 7 şi 30 m. În el se aflau şi domnii ministri cu doamnele. El a fost salutat în gară cu urale entusiaste de mulţime şi a ajuns la Feteşti la oara 1 p. m.

De ací cortegiul, în fruntea căruia se aflau dnii C. Olănescu, ministrul lucrărilor publice, şi d. Duca, directorul general al căilor ferate române, a înaintat pe jos pe pod până la locul unde aşteptau invitaţii pentru punerea ultimului nit.

(La pod.) Ací Suveranii au fost întimpinaţi de corpul inginerilor lucrărilor docurilor şi podului şi de ceialalţi învitaţi. După ce se făcù presentarea personalului technic al lucrărilor, M. Sa Regele puse în mişcare presa hidraulică şi se strînse ultimul nit de aur pe care se imprimă cifra Regală şi data. Lucrarea podului fù astfel socotită ca sfĕrşită şi MM. LL. Regele şi Regina, AA. LL. RR. Principii Moştenitori şi Auguştii oaspeţi, urmaţi de înalţii demnitari ai Statului şi de dnii invitaţi înaintară spre pod până pe ţĕrmul Dobrogei, unde luară loc într'un pavilon în care I. P. S. S. Metropolitul Primat, încungiurat de Înaltul Cler, oficiă un serviciu religios.

(Documentul). De ací Majestăţile Lor, Alteţele Lor Regale şi înalţii oaspeţi împreună cu întreg cortegiul se duseră la întrarea podului, unde dl C. Olănescu, ministrul lucrărilor publice, dĕdù cetire documentului, care fù aşeḑat în zidărie, document semnat de Suverani, Principii moştenitori, Înaltul Prelat şi de d-nii ministri.

(Încercările podului). După această solemnitate Curtea şi Ilustrii oaspeţi, cu întreg cortegiul de invitaţi, luară loc într'o tribună ridicată anume pe culmea dealului pentru a observá încercările podului.

După câteva minute de aşteptare 15 locomotive, împodobite cu steagul tricolor, strebătură podul, cu o iuţeală de 40 km. pe oară, venind din spre Feteşti.

În acest moment locomotivele fluerau, ear' întrarea lor pe pod fù salutată de salve de artilerie şi fluerile tuturor vapoarelor aflate în portul Cernavoda şi venite în adins din Brăila, Galaţi şi Giurgiu.

Musica intonă imnul naţional.

Această încercare fù salutată cu aplause şi urale entusiaste din partea invitaţilor şi a mulţimei.

M. S. Regele se întoarse atunci spre dl Saligny, autorul planului podului şi supraveghetoriul lucrărilor, şi-l felicită călduros. Dl Saligny primì în acelaşi timp şi felicitările ilustrilor oaspeţi şi ale întregei asistenţe.

După aceea un tren de persoane, cu o iuţeală de 100 km. pe oară, străbătù podul în sunetul fluerelor locomotivelor, al salvelor de artilerie şi în aplausele mulţimei.

Străinătate.

Budgetul militar al Franciei. (Paris, 28 Septembre.) Comisiunea budgetară şi-a început desbaterile asupra budgetului armatei. Resultatul desbaterilor de până acum e, că s'a decis a se propune camerei reducerea trupelor de zuavi şi a regimentelor de vênători algeriane cu câte 6000 de oameni, ear' în budget reducerea speselor administraţiunii centrale cu 186.000 fr.

Sporirea garnizoanelor macedonene. (Salonic, 28 Septembre.) Poarta a urcat în mĕsură considerabilă contingentul garnizoanelor macedonene. Dintrĕ 76.000 de recruţi ai clasei de etate ce acum a venit la asentare, al cărei contingent e cu 30.000 mai mare de cât de obiceiu, 22.000 sunt sortaţi la corpul al III-lea de armată şi garnizonaţi în diferite puncte ale vilajetelor Monastir, Üscüb şi Salonic. *Pentru moment aşa se pare, că insurecţiunea din Macedonia e suprimată cu desĕvêrşire,* mai ales din causă, că timpul începe a dá spre earnă. Cu toate acestea însĕ ministeriul de rĕsboiu ia deja de pe acum toate dispoziţiunile, pentru ca la primă-vară sĕ nu se mai întêmple nici o neorênduială.

Resunetul vorbirei lui Stoilov. (Sofia, 29 Septembre.) *Svoboda* de eri aduce ştirea, că *consulul Turciei a cerut de la guvernul bulgar esplicaţiuni pentru vorbirea din urmă a ministrului-president Stoilov,* referitoriu la ţinuta Bulgariei în cas de rĕsboiu. (Ştirea telegr. din Nr 204 al Dreptăţei.) După cum afirmă Svoboda, tot-asemenea a proces şi *consulul Romăniei şi cel al Sêrbiei.*

Stări revoluţionare în Armenia. (Londra, 29 Septembre). Rapoarte sosite din Varna spun, că turcii au prins de veste, că armenii în Antiochia colectează pe sub ascuns arme, pentru ca la timp bine-venit sĕ ucidă pe turcii de acolo. În urma acesteia turcii au dat năvală asupra locuinţelor creştinilor, li-au desonorat bisericele şi au început cu ei bătaie; numĕroşi armeni şi-au perdut vieaţa. Ştirea, că în Hamacc şi Erzinghian e regim de teroare, se confirmă. O ceată de armeni aparţinĕtori comitetului revoluţionar au fost prinşi şi închişi.

Schimbarea sistemului politic în Sêrbia. (Belgrad, 29 Septembre.) Partidul progresist în ḑilele din urmă şi-a dat toată silinţa sĕ abată pe regele şi pe Natalia de la projectata *schimbare de sistem* în privinţa guvernărei, dar' încercările n'au avut succes. Cu toate, că guvernul s'a declarat gata sĕ ţină pe Milan earăşi departe de ţeară, totuşi n'a putut ajunge la resultatul dorit nici el.

Ţarul e bolnav. (Londra, 29 Septembre,) „Sant James Gazette“ are din Petersburg sensaţionala ştire, că *ţarul e bolnav şi trăieşte foarte retras.* Şi pe ministri 'i primeşte numai în cele mai ponderoase afaceri, ear' în cele mai multe casuri îi îndrumă cu rapoartele la mamă-sa.

Puterea lumească a papei. (Londra, 28 Septembre.) *Standard* are de la corespondentul sĕu din Roma o ştire cât se poate de mistică. E vorba, că papa sĕ fi cerut părerea celor mai autorisaţi teologi, că dogmă e puterea lumească a papei şi că poate oare resolvá această întrebare infalibilul papa? Mai mulţi episcopi şi-au esprimat îndoieala asupra cestiunei, că puterea lumească a papei ar stá în oare-care legătură cu credinţa şi moralul. Prin urmare papa nu poate usá de infalibilitatea sa în privinţa resolvărei acestei întrebări. — Posibil, că va fi convocat un conciliu, care sĕ resolve cestiunea definitiv. — De alt-cum ştirea are prea pregnant timbrul neverosimilităţei.

Epilog la „Venti Settembre“. (Genua, 28 Septembre.) Poporaţiunea de aici a făcut demonstraţiune anticlericală din causă, că consiliul comunal a decis sĕ deie alt nume stradei *„Via venti Settembre“*. Demonstraţiunea a luat dimensiuni atât de mari, în cât nici poliţia, nici miliţia n'a putut isbutí s'o suprime. Mulţimea s'a dus la casa oraşului şi nu şi-a dat pace, până ce primariul n'a pus pe casă stindardul naţional şi n'a promis, că în şedinţa viitoare se va dá numele *„Venti settembre“* unei alte strade. — Două terţialităţi ale consiliului comunal aparţin partidului catolic, dar' pentru aceea oraşul totuşi a trimis deputaţiune la Roma la sĕrbătoarea naţională în tocmai ca şi Neapolul şi Veneţia.

Cronică.

Timişoara, 30 Septembre n.

„Noi vrem pămênt!“ Cetim în „Tribuna“, că dl Ilarie Banciu a fost citat la judele de instrucţiune, pentru-că astă-earnă declamase la o petrecere din Făgăras poesia lui Coşbuc „Noi vrem pămênt!“ În arĕtarea autorităţilor locale se afirmă între altele, că acusatul a agitat la ură şi nesupunere către legi, pre cum a tradat şi intenţiunea de a sparge statul prin faptul, că declamând, ar fi arĕtat în jos cu amêndouĕ mânile, voind astfeliu sĕ demonstreze, că acest pămênt, cucerit de Árpád, voieşte sĕ'l împartă între fiii lui Traian!..,

Earăşi sĕlbăticii şi earăşi gendarmii! „Tribuna“ spune următoriul cas:

În comuna Sebeşul-mic neguţătoriul Nicolae Sas şi tinĕrul Adam Roman, după-ce au petrecut împreună într'o cărcimă din comună, au plecat în pace, liniştiţi a casă.

Pe drum îi întâlnesc gendarmii din comună. Unul dintrĕ ei, maghiar, este venit abia de opt ḑile în sat. Eată la ce au venit: Ei au chiămat cu şiretlic pe Sas şi Roman în „cancelaria“ lor, au închis pe Roman în tindă, au dus pe celalalt român în cancelarie, a cărei uşe încă au închis-o, pentru-ca Roman sĕ nu poată sărí în ajutoriu şi...

Începù mişelia bestiilor, începù lucrarea, care caracterisează spiritul gendarmeriei, începù cruḑimea, care este de sigur mai profundă de cât a Curḑilor din Armenia.

Sasu a fost lovit cu puşca în pept, trântit pe spate, bătut cu pumnii pe faţă, până l'a podidit sângele; atunci l-au pus pe scaun, i-au şters sângele cu propria năframă, şi l-au bătut eară...

De ce?

Nu ştie nimeni, nu pricepe nimeni. Astfeliu Curḑii nostri au torturat pe Nicolae Sas, ai cărui ochi sunt vineţi de sânge, care aḑi vede duplu etc.

Am vĕḑut cu ochii nostri pe acest tiner şi am rĕmas îngroziţi de ferocitatea cu care bestia uniformată l'a torturat.

Sfĕrşind gendarmii cu Sas, l'au dat afară şi au condus pe Adam Roman în odaie şi au început cu el operaţiunea de atrocitate orientală, Roman ne asigură, că cel puţin 40 de palme i-au dat şi, povestindu-ne, *fostul soldat al M. Sale* lăcrimă de indignare.

† Pasteur. Unul dintrĕ cei mai mari genii ai seclului luminelor: *Pasteur* a murit. Dînsul a fost unul dintrĕ acei genii creatori, la cari numai intuiţiunea erá mai puternică de cât cunoştinţa de causă. Ştiinţa şi geniul lui a eruat materialul epidemic al boalelor celor mai grozave, boalele şi nevoile de seclu încoace cele mai înspăimêntătoare au trebuit sĕ capituleze înaintea operatelor sale de analisă. *Pasteur* s'a născut la 27 Decembre 1822 în comuna Dole din departamentul Jura, ear' studiile şi-lea făcut la Besançon şi Paris.

Cestiunea maturisanţilor din Blaşiu s'a resolvat, scrie *„Unirea“*, dar' resolvarea a surprins şi consternat pe toţi cei ce au ajuns la cunoştinţa ei. Ministrul de culte şi instrucţiune publică desconsiderând sentenţa adusă de corpul profesoral în 31 Iuliu a. c., la 14 studenţi cari au absolvat clasa a VIII-a a gimnasiului nostru, nu le permite sĕ depună matura în Blaşiu, ci la alt gimnasiu. Acesti 14 sunt: Tiberiu *Bredicean,* Victor *Blaşan,* Eugeniu *Ghelner,* Eug. *Lazar,* V. *Macaveiu,* I. *Mateiu,* B. *Micu,* Al. *Moldovan,* Eug. *Şimonca,* Oct. *Teslovan* şi T. *Vasinca.* Eugeniu *Pantea,* I. *Pascu,* V. *Scsşebeşi,* Ceilalţi 19 sunt admişi la esamenul verbal de maturitate, care se va ţinĕ la 7 şi 8 Octombre.

Invitare la abonament.

Cu *1 Septembre st. v.* se începe nou abonament lunar, la care invităm publicul românesc.

Preţul de abonament la ḑiarul »*Dreptatea*« **s'a redus de la 12 la 10 fl. pe an.**

Mantinênd ţinuta noastră cea vechiă, calmă, solidă şi objectivă întru toate, susţinênd toate legăturile noastre ca şi până acum vom dá în mâna cetitorilor nu numai ḑiariul celor mai proaspete informaţiuni, ci şi cel mai eftin, cel mai uşor de abonat.

Cât despre timpul apariţiei, »Dreptatea« apare în fie-care ḑi de lucru la amiaḑi.

Preţurile de abonament:

Pentru monarchiă:

Abonamentul anual costă	fl. 10·—
„ semestral	„ 5·—
„ treilunar	„ 2·50
„ lunar	„ 0·85

Pentru România şi străinătate:

Abonamentul anual costă . . .	Frci 37·—
„ semestral	„ 18·50

Abonaţii vechi sunt rugaţi a se provocá la numĕrul sub care au primit până acum foaia, ori sĕ lipească adresa pe cuponul mandatului.

Abonenţii noi sunt rugaţi a scrie adresa corect şi legibil.

Abonamentele se fac mai cu înlesnire prin m a n d a t e p o s t a l e. Domnii abonaţi sunt rugaţi a însemná pe cuponul mandatului timpul pentru care trimit abonamentul.

Amintim şi la acest loc, că ḑiariul nostru se va trimite numai acelor abonaţi, cari au s o l v i t î n a i n t e abonamentul şi numai pe acel timp pe care au solvit.

Abonamentele se trimit la adresa administraţiunei ḑiariului „Dreptatea" în T i m i ş o a r a, (Temesvár, Zápolyagasse,) Nr. 41.

Redacţiunea şi Administraţiunea ḑiariului

„Dreptatea".

Bursa de Budapesta din 28 Septembre 1895.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 (sc. de d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000 . . . . „	4%	—.—
„ „ coroane ung. . . . . . „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „	5%	123.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	4½	129.—
„ „ „ „ „ „ arg. „	4½	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc. . .		140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „ . . .		140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. (sc. de d.)	4½%	100.75
„ „ „ „ croate . . „	4½%	102.50
Bonuri rur. ung. . . . . „	4%	96.25
„ „ croate . . . . „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100		—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct. . .	4²/₁₀	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug.	4²/₁₀%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . .	4²/₁₀%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov. . .	4²/₁₀%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)	4%	122.50
„ în coroane		98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl.	4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „		193.—
„ „ „ „ 1864. 50 „		198.—
Obl. oraş. Budapesta 1890	4½%	100.15

Sorţuri private.

Imprumutul oraş. Viena din 1874, 100 . . .	174.50
Sorţuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorturi reun. „Jó-sziv" 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roşie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligaţiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roşie italian. 25 lire . .	12.75
„ „ „ „ (st. austr.) . .	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roşie austr. 10	19.—
Sorţi Pálffy 40	59.20

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acţii Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes" intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu . . .	435.75
„ „ „ pe acţii Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ şi comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu . . .	241.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.—
„ com. şi industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt şi zarafiă ung. 400 K. . .	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu . . .	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio" 200	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina", inst. de econ 5%	100.76
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani	101.—
„ „ „ „ „ 5%	101.—
„ „ „ „ „ 5½%	100.50
„ de credit ardeleană 5%	101.—
„ „ „ „ 4½% 40 ani . . .	99.—
„ „ „ „ 4½% 50 ani . . .	98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%	102.25
„ „ „ „ „ 5½%	—.—
„ „ „ „ „ 6%	—.—
„ „ „ „ „ 4½% em. VI. .	100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5%, 31.3 ani . . .	—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani	—.—
„ „ „ „ III emis 5%	102.25
„ „ „ „ IV emis. 4½% . . .	100.50
„ I. de credit din Timişoara 5% . . .	102.—
„ I. „ „ „ „ 4½% . .	99.50
Imprumut. băncii ung. hipotec. 4%	128.50
Obl. c. fr. bulg. 6%	122 —
„ cu prem. sêrb. 100 fr. 3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.) 3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeş-Bega 5%	140.—

Monede.

Galbenul ces. şi reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.92
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.93
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. şi ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ de bancă pr. 31 Iuniu . .	—.—

Preţurile bucatelor din piaţa Timişoarei.

De la 28 Septembre 1895.

După notările societăţii „Lloyd" din Timişoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil.	per 100 chil.	5.85—5.90
Grâu, greutatea cualit. 79 chil.	per 100 chil.	5.90—5.95
Sêcară, greutatea cualit.	per 100 chil.	4.60—4.70
Orz, greutatea cualit.	per 100 chil.	6.00—6.10
Ovês, vênturat	per 100 chil.	6.40—6.50
Cucuruz, nou	per 100 chil.	5.70—5.75

Têrgul de producte pe termin.

Grâu Sept.-Oct. .	în bani per 100 kgr.	6.69 şi	6.71
Grâu la Mart.-Apr. .	„ „ „ „ „	7.05 şi	7.06
Grâu Maiu-Iuniu .	„ „ „ „ „	—.— şi	—.—
Sêcară la Sept.-Oct.	„ „ „ „ „	5.06 şi	5.07
Porumb Maiu-Iuniu	„ „ „ „ „	6.13 şi	5.15
Porumb Iul.-Aug. .	„ „ „ „ „	5.07 şi	5.09
Porumb Aug.-Sept.	„ „ „ „ „	5.08 şi	5.10
Ovês la Sept.-Oct.	„ „ „ „ „	5.87 şi	5.89
Ovês la Mart.-April	„ „ „ „ „	—.— şi	—.—
Rapiţă Aug.-Sept. .	„ „ „ „ „	9.45 şi	9.50

Têrgul de producte diverse.

(Preţul per 100 kilograme.)

Specia	Cursul Bani	Cursul Marfa
Semênţă de trifoiu luţernă ung. nouă .	52.—	56.—
Semênţă de trifoiu roşiă nouă	62.—	67.—
Oleiu de morcovi duplu rafinat	28.—	29.—
Turte de oleiu Rapiţă	5.—	5.25
Unsoare de porc, pestană	48.—	48.50
Unsoare de porc din provinciă	—.—	—.—
Clisă nouă, uscată la aer, I-a	—.—	—.—
Clisă de masă, 4 rude	43.50	44.—
Clisă de masă, 3 rude	46.50	47.—
Clisă afumată	48.50	49.—
Sêu sêmburos	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, cual. uscit.	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 100 drb . .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 85 drb . .	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, drb . .	—.—	—.—
cu termin per 50 0kgr. în saci, 100 drb	10.75	11.25
cu termin per 500 kgr. în saci.	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb	16.25	16.70
cu termin per 500 kgr. în saci,	9.75	10.—
cu termin per 500 kgr. în saci, 100 drb	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb	16.25	16.50
Lecuar de prune slavon	11.50	12.50
Lecuar de prune sêrbesc	10.50	11.—
cu termin slavon	13.75	14.—
cu termin sêrbesc	12.75	13.—
Miere brută	—.—	—.—
Miere galbină, destilată	32.—	33.—
Ceară din Rosenau	152.—	155.—
Ceară slavonă	—.—	—.—

Têrgul de producte din Budapesta.

(Preţurile de la 28 Septembre 1895.)

Specia	Cualitatea	Preţul per 100 kgr. de la	până	Cualitatea	Preţul per 100 kgr. de la	până
Grâu Bănaţan vechiu . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bănaţan „ . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bănaţan „ . .	78	6.60	6.65	79	6.70	6.75
Grâu Bănaţan „ . .	80	6.75	6.80	81	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „ . .	76	—.—	—.—	77	6.55	6.60
Grâu de la Tisa „ . .	78	6.75	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Tisa „ . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ reserv	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ „	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bpestan „ „	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu Bpestan „ „	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Alba „ . .	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu de la Alba „ . .	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Alba „ . .	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . .	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de Bacica „ . .	76	—.—	—.—	77	6.60	6.65
Grâu de Bacica „ . .	78	6.70	6.75	79	6.80	6.85
Grâu de Bacica „ . .	80	6.85	6.90	81	—.—	—.—
Secară nouă, pr. .	70—72	5.05	5.10	—	—	—
Orz nou	60—62	—.—	—.—	de nutreţiu		
Orz nou	62—64	—.—	—.—	de vinars.		
Orz nou	64—66	—.—	—.—	de bere		
Ovês vechiu	39—41	6.85	7.20	—	—	—
Ovês nou	39—41	—.—	—.—	—	—	—
Porumb vechiu	75	5.05	5.10	străin		
Porumb nou	73	4.75	4.80	—	—	—
Porumb vechiu	—	—.—	—.—	Bănăţan		
Porumb nou	—	—.—	—.—	—	—	—
Rapiţă nouă	—	—.—	—.—	Bănăţan		
Hirişcă vechiă	—	—.—	—.—	—	—	—

Bursa din Bucuresci 13 (25) Septembre 1895.

Efecte	Dobêndă	Scadenţa cupoanelor	Oferite cu bani gata
Împrumuturi de stat Române			
Rentă perpetuă	5%	Apr.—Oct.	101½
„ amortisabilă	5%	Apr.—Oct.	98
„ „ din 1892	5%	Ian. Iuliu	97¼
„ „ „ 1893	5%	Ian. Iuliu	97
„ „ 32½ mil.	4%	Ian. Iuliu	83¼
„ „ 50 mil. .	4%	Ian. Iuliu	84¾
„ „ 274 mil.	4%	Ian. Iuliu	85
„ „ 45 mil.	4%	Ian. Iuliu	85
Obl. căilor fer. rom. (conv. Schuldverschreibung . . .	5%	Ian. Iuliu	—
Obl. de Stat (conv. rur.) . .	6%	Maiu Noemb.	101
„ casei pens. a 300 lei .	10	Maiu Noemb.	278
Împrumuturi de oraşe			
Obl. ale com. Bucureşci 1893	5%	Ian. Iuliu	90
„ „ „ „ 1884	5%	Maiu Noemb.	—
„ „ „ „ 1888	5%	Iun.—Dec.	—
„ „ „ „ 1890	5%	Maiu Noemb.	88
Împrumuturi de societăţi			
Scris. func. rur.	5%	Ian. Iuliu	90½
„ „ urb. Bucureşci .	7%	Ian. Iuliu	—
„ „ „ „ . .	6%	Ian. Iuliu	101
„ „ „ „ . .	5%	Ian. Iuliu	85¼
„ „ „ Iaşi	5%	Ian. Iuliu	77¾
Obl. soc. de basalt	6%	Ian. Iuliu	—

Actiuni	Ultim divid	Valoarea nominală	
Banca naţ. a Rom.	86	500	1570
Soc. de asig. Dacia-Rom . .	35	200	130
„ „ „ Naţională . .	36	200	375
„ „ „ Patria	—	100	395
„ rom. de construcţiuni .	15	200	105
„ de basalt	30	250	117
„ pentru fabr. hârtiei . .	—	100	—

Monete	Oferite cu bani gata	Schimb	Cursul
Napoleonul	—	Londra . . cek	25.27
Galbenul austriac . . .	—	„ . 3 luni	25.12
Coroana germ. (marca)	—	Paris . . . cek	100.20
Lira sterlină	—	„ . . 3 luni	99.70
Lira otomană	—	Francia . . cek	—
Imperialul rusesc . .	—	„ . 3 luni	—
Florinul austr. de hârtie	—	Viena . . . cek	203.¼
Rubla de hârtie	—	„ . . 3 luni	201.¼
Aur contra argint (agiul)	0%	„ nap. (scurt)	
		Berlin . . . cek	12[illegible]
		„ . . 3 luni	1[illegible]
		Germania . cek	
		„ 3 luni	
		Amsterd. 3 luni	—
		Petersb. . 3 luni	—
		Belgia . . 3 luni	99.60
		„ . (scurt)	—
		Elveţia . 3 luni	—
		Italia . . 3 luni	—

Cereale	Greutatea în libre	Oferite hectolitrul
Grâu	60	7.75
Porumb	60	5.—
Secară	—	—
Ovês	—	—
Orz	—	—
Rapiţă	—	—
Fasole	—	—

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timişoara.